

تجاوز به عنف

تحلیل عوامل و راه‌های پیشگیری

(با نگاهی بر نقش نهادها)

مؤلف

مهریس کویمان‌نژاد

۱۳۹۸

سرشناسه

: کریمی نژاد، مهری، ۱۳۷۰ -

عنوان و نام پدیدآور : تجاوز به عنف: تحلیل عوامل و راه‌های پیشگیری (با نگاهی بر نقش نهادها) / مولف

مهری کریمی نژاد.

مشخصات نشر : تهران: انتشارات نوآوران دانش، ۱۳۹۸.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۳۰-۴۰-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : کتابنامه: ۱۳۷ ص.

موضوع : تجاوز به عنف (فقه) - ایران - پیشگیری

موضوع : جرایم جنسی (فقه) - ایران - پیشگیری - جنبه‌های اجتماعی

موضوع : حقوق جزا - ایران

رده بندی - نگره : HV۶۵۵۸

رده بندی دیویی : ۳۶۲/۸۸۳

شماره کتابشناسی ملی : ۶۰۸۴۸۴

انتشارات نوآوران دانش

نام کتاب: تجاوز به عنف، تحلیل عوامل و راه‌های پیشگیری (با نگاهی بر نقش نهادها)

مؤلف: مهری کریمی نژاد

ناشر: نوآوران دانش

طراح جلد: الویرا صیامی

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۴۰۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۳۰-۴۰-۹

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

انتشارات نوآوران دانش: میدان انقلاب، ابتدای خیابان آزادی، تقاطع خیابان جمالزاده جنوبی، پلاک ۸۴ واحد ۴

تلفن مرکز پخش: ۰۶۶۵۶۸۹۱۷ - ۰۶۶۵۶۸۹۰۳ - ۰۹۳۷۹۶۶۴۶۰۸

سفارش اینترنتی: www.novinelc.com

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۵
مقدمه.....	۷
فصل اول: مفاهیم و مبانی تجاوز به عنف.....	۱۱
مبحث اول: مفهوم عبارت تجاوز به عنف.....	۱۱
گفتار اول: بررسی تعریف لغوی و اصطلاحی عبارت تجاوز به عنف.....	۱۱
گفتار دوم: مفهوم تاریخی جرم تجاوز به عنف.....	۱۶
گفتار سوم: بررسی پدیده تجاوز به عنف در فقه اسلامی.....	۲۰
گفتار چهارم: بررسی حقوقی جرم تجاوز به عنف.....	۲۵
بند اول: بررسی جرم تجاوز به عنف در حقوق ایران.....	۲۵
بند دوم: بررسی جرم تجاوز به عنف در حقوق انگلستان.....	۳۵
مبحث دوم: تجاوز به عنف در پرتو مبانی نظری.....	۴۰
گفتار اول: تجاوز به عنف در پرتو نظریه‌های فشار اجتماعی، گسست اهداف و سایل.....	۴۰
گفتار دوم: تجاوز به عنف در پرتو نظریه‌ی سازمانی اجتماعی.....	۴۵
گفتار سوم: تجاوز به عنف در پرتو نظریه‌ی خنده و هنگ مجرمانه.....	۴۷
گفتار چهارم: تجاوز به عنف در پرتو نظریه‌ی سرت ترجیحی.....	۵۰
گفتار پنجم: تجاوز به عنف در پرتو رویکردهای ساختار زیستی و روانشناختی.....	۵۳
بند اول: رویکرد ساختار زیستی.....	۵۳
بند دوم: رویکرد ساختار روانشناختی.....	۵۴
فصل دوم: تبیین علل مؤثر بر پدیده تجاوز به عنف.....	۵۷
مبحث اول: عوامل شخصی.....	۵۷
گفتار اول: عوامل زیستی و روان شناختی.....	۵۸
مبحث دوم: عوامل اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی.....	۶۱
گفتار اول: تأثیر خانواده.....	۶۱
بند اول: نزاع و کشمکش‌های والدین.....	۶۲
بند دوم: عدم رعایت حریم عفاف در مسائل جنسی.....	۶۳
بند سوم: ضعف در کنترل و نظارت بر اعمال فرزندان.....	۶۴
بند چهارم: محرومیت جنسی.....	۶۴
گفتار دوم: ضعف در باورها و ارزش‌های دینی.....	۶۵
بند اول: مصرف الکل و مواد مخدر.....	۶۶

۶۶	بند دوم: آرایش و پوشش نامناسب
۶۷	گفتار سوم: تصاویر و فیلم‌های پورنوگراف رسانه‌ها
۶۹	گفتار چهارم: نابسامانی‌های اقتصادی و فقر مالی
۷۰	مبحث سوم: بررسی نقش بزه‌دیده در وقوع پدیده تجاوز به عنف
۷۲	مبحث چهارم: خلأهای موجود در سیستم عدالت کیفری در ارتباط با جرم تجاوز به عنف
۷۲	گفتار اول: خلأهای قانونی
۷۷	گفتار دوم: خلأهای اجرایی (اقدامات پلیس) و قضایی در رسیدگی به جرم تجاوز به عنف
۷۹	فصل سوم: بررسی مفاهیم و مبانی پیشگیری
۷۹	مبحث اول: بررسی مفهوم پیشگیری
۷۹	گفتار اول: رسی‌کنای لغوی و اصطلاحی پیشگیری
۸۰	گفتار دوم: بررسی ابعاد پیشگیری
۸۳	بند اول: پیشگیری کلی
۸۵	بند دوم: پیشگیری غیرنظری
۸۹	گفتار سوم: بررسی مفهوم پیشگیری چندنهادی
۹۰	مبحث دوم: پیشگیری از تجاوز به عنف بر مبنای نظری
۹۱	گفتار اول: پیشگیری از تجاوز به عنف در پرتو نظری فرصت جرم
۹۴	گفتار دوم: پیشگیری از تجاوز به عنف در پرتو اصل سبب‌بگری
۹۵	گفتار سوم: پیشگیری از تجاوز به عنف در پرتو نظری اتحاد عقلانی
۹۶	بند اول: پیشگیری از تجاوز به عنف در پرتو نظری شیوه و سبب‌بگری
۹۸	بند دوم: پیشگیری از تجاوز به عنف در پرتو نظری فعالیت روزمره
۱۰۱	گفتار چهارم: پیشگیری از تجاوز به عنف در پرتو نظری کنترل
۱۰۴	گفتار پنجم: پیشگیری از تجاوز به عنف در پرتو رویکرد چندنهادی
۱۰۷	فصل چهارم: بررسی راه‌های پیشگیری با نگاهی بر نقش نهادها و پیشگیری چند نهادی
۱۰۸	مبحث اول: بررسی راه‌های پیشگیری اجتماعی از جرم تجاوز به عنف
۱۰۸	گفتار اول: نقش نهاد خانواده
۱۰۸	بند اول: اقدامات و تدابیر آموزشی- تربیتی در خانواده
۱۱۱	گفتار دوم: نقش نهاد آموزش و پرورش
۱۱۲	گفتار سوم: نقش نهاد رسانه
۱۱۳	گفتار چهارم: ترویج ارزش‌ها و فرهنگ اسلامی
۱۱۴	بند اول: رعایت حجاب

بند دوم: ترویج ارزش‌ها و فرهنگ اسلامی در رابطه با ازدواج.....	۱۱۵
گفتار پنجم: رفع نابسامانی‌های اقتصادی.....	۱۱۶
بند اول: اشتغال زایی و مبارزه با بیکاری.....	۱۱۶
مبحث دوم: بررسی راه‌های پیشگیری وضعی از جرم تجاوز به عنف.....	۱۱۸
گفتار اول: پیشگیری مبتنی بر یافته‌های بزه‌دیده شناسی.....	۱۱۸
بند اول: اطلاع رسانی و هشدار در جهت اجتناب از وضعیت‌های جرم.....	۱۱۹
بند دوم: آموزش بزه‌دیده در جهت رهایی از موقعیت‌های بزه‌دیدگی.....	۱۱۹
بند سوم: پرهیز از تحریک بزه‌کار توسط بزه‌دیده.....	۱۲۱
بند چهارم: کنترل دستیابی به تسهیل‌کننده‌های جرم.....	۱۲۲
مبحث سوم: بررسی راه‌های پیشگیری کیفری از جرم تجاوز به عنف.....	۱۲۵
گفتار اول: نقش نهاد قانونگذاری.....	۱۲۵
بند اول: جرم‌انگاری تهریه استعمال مشروبات الکلی و ولگردی و تکدی‌گردی.....	۱۲۶
بند دوم: جرم‌انگاری بدحجابی و بی‌حجاب.....	۱۲۷
بند سوم: جرم‌انگاری وضعی محصولات سمعی و بصری خلاف عفت و اخلاق عمومی.....	۱۲۸
بند چهارم: جرم‌انگاری تجاوز به عنف.....	۱۲۸
گفتار دوم: نقش نهاد قضایی.....	۱۲۹
نتیجه‌گیری.....	۱۳۳
پیشنهادهای.....	۱۳۵
منابع و مأخذ.....	۱۳۷

پیشگفتار:

در طول تاریخ بشریت بزه تجاوز به عنف یکی از قدیمی‌ترین و منفورترین جرایم جنسی محسوب گردیده که ریشه آن به عوامل مختلفی بر می‌گردد. بنابراین افراد جامعه همواره سعی در جلوگیری از ارتکاب آن به طرق مختلف داشته‌اند. در این کتاب ما برآنیم که عوامل مؤثر بر بزه مذکور و راه‌های پیشگیری از آن که با نگاهی بر ساز و کار پیشگیری چندنهادی صورت می‌گیرد، را تحلیل نماییم که با استفاده از کتب و اسناد و مقالات و ... نظریه‌های اشخاص صاحب‌نظر و برجسته و عوامل و راه‌های پیشگیری از پدیده تجاوز به عنف را مطالعه و اطلاعات مورد نیاز را استخراج و استفاده نموده‌ایم.

نتیجتاً اینکه ملزوم بر این بوده است که علل پدیده تجاوز به عنف را که شامل: علل فردی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و ضعف در عملکرد نظام عدالت کیفری را تبیین نموده و راه‌های پیشگیری از جرم تجاوز به عنف که شامل پیشگیری کیفری و غیرکیفری است را ارائه نماییم. ولی از آنجا که این جرم از دسته جرایمی قرار دارد که تنها با تکیه بر یک روش قابل پیشگیری نمی‌باشد، نگاه به بر پیشگیری چندنهادی و نقش نهادها در حوزه پیشگیری از بزه مذکور می‌باشد، چرا که سیاست نهادها می‌تواند نقش بسزایی در راستای ارتقاء سطح کیفیت پیشگیری و نهایتاً کاهش ارتکاب جرم تجاوز به عنف در سطح جامعه داشته باشد. بر همین اساس مطالب در چند فصل تفهیم و مبانی تجاوز به عنف و پیشگیری، تحلیل علل و عوامل تجاوز و در نهایت بررسی راه‌های پیشگیری با نگاه بر پیشگیری توسط نهادها به نگارش درآمده است. امید است که محتوای این کتاب مورد استفاده دانشجویان و محققان کوشا قرار گرفته و کمکی به چگونگی چک در راستای اطلاع‌رسانی، مشارکت مردمی با نهادهای حوزه پیشگیری و بهبود عملکرد هر یک از این نهادها در جهت پیشگیری از این معضل در سطح جامعه نماید.

مهری کریمی نژاد

زمستان ۱۳۹۸